

Narcís Figueras Capdevila, UOC - Membre dels Centre d'Estudis Selvatans. President de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana i vicepresident segon de l'Institut Ramon Muntaner

Un absència ben present

Un any després del traspàs de Joan Domènech, en un terreny molt personal, crec que molts vivim -o almenys jo ho visc així- la realitat de la seva absència present. El seu traspàs, tot i que potser presagiat o temut, va ser sobtat i inesperat, i després d'haver escrit textos que el recorden, tenim la certesa d'haver-ne d'escriure encara d'altres.

Com ell solia explicar després de perdre els pares, també nosaltres, quan ens posem a pensar o a escriure sobre alguna temàtica de l'àmbit cultural, del món de la cultura popular o del sardanisme, de l'art o de la història de les nostres poblacions, pensem "en Joan ho deu saber o ens hi dirà alguna cosa". Però ja no li ho podem demanar; no li podem trucar ni mantenir-hi aquelles converses llargues i animades. Una absència, doncs, la d'en Joan, que la rememoració activa converteix en presència en molts de nosaltres i en moltes facetes en què vam coincidir o ens vam retrobar.

L'investigador consciencios, detallista, obert a temàtiques variades per a les quals sovint es documentava expressament o demanava consell i suport. La persona interessada per les altres persones, per les trajectòries personals i associatives, pel paper jugat o a jugar per tal o tal altre en una població determinada com a element revulsiu del teixit cultural. El treballador incansable obert als encàrrecs o les peticions d'entitats, associacions, grups locals o revistes. El ciutadà compromès amb les institucions cíviques, polítiques, culturals, amb la cultura de base i les expressions populars. El creient conseqüent amb les conviccions i fidel a una comunitat concreta. El biògraf de molts personatges del món cultural, artístic, religiós, erudit, educatiu o musical, rescatats de l'oblit o projectats com es mereixien enmig de l'actualitat oblidadissa i rabent.

L'amic atent a les vicissituds humanes i familiars, professionals o associatives, sensible a les diguem-ne múltiples "inclemències" del món polític local, per damunt de les quals mantenia sempre fils de contacte, ponts de diàleg, passeres discretes de relació personal. L'autor prolífic

i polifacètic, dotat d'una gran capacitat de treball però també d'un bon humor envejable, que sabia extreure un somriure amb una referència inesperada o divertida, o coronar una celebració amb uns versos de circumstàncies, ben confegits i oportuns.

Enyorar totes aquestes facetes i virtuts seves no és tenir-lo com el teníem abans, no ho és; prou que ho sabem. Però sí que és un estímul i un impuls que ens ha deixat perquè, mentre el tenim ben present, intentem emular-lo i fer més amable aquest entorn, aquest paisatge, aquesta cultura, aquesta teixit humà i comunitari que, junt amb ell, hem estimat i estimem.